

RAPORTUL

privind conturile anuale ale Comitetului unic de rezoluție pentru exercițiul financiar 2016, însoțit de răspunsul comitetului

(2017/C 417/42)

INTRODUCERE

1. Comitetul unic de rezoluție (denumit în continuare „comitetul”), cu sediul la Bruxelles, a fost instituit prin Regulamentul (UE) nr. 806/2014 al Parlamentului European și al Consiliului privind mecanismul unic de rezoluție [Regulamentul privind mecanismul unic de rezoluție („Regulamentul MUR”)] ⁽¹⁾. Misiunea comitetului este de a asigura un proces fluid de rezoluție a instituțiilor de credit și a anumitor firme de investiții (denumite în continuare „instituții de credit”) aflate în curs de a intra în dificultate, astfel încât să se reducă la minimum impactul asupra economiei reale și asupra finanțelor publice ale statelor membre participante la uniunea bancară.

2. Comitetul are ca sarcină administrarea Fondului unic de rezoluție (denumit în continuare „fondul”), care a fost instituit prin Regulamentul MUR și care va sprijini mecanismul unic de rezoluție. Fondul va fi constituit treptat în perioada 2016-2023 și va atinge ținta de cel puțin 1 % din cuantumul depozitelor acoperite ale tuturor instituțiilor de credit din cadrul uniunii bancare europene până la 31 decembrie 2023.

3. Comitetul are un buget autonom care nu face parte din bugetul UE. Acest buget este finanțat prin contribuții colectate de la instituțiile de credit stabilite în statele membre participante la uniunea bancară. Bugetul aferent exercițiului 2015 a constat doar în partea I (bugetul administrativ). Bugetul aferent exercițiului 2016 a constat în partea I, care s-a ridicat la 65 de milioane de euro, și în partea II (contribuțiile instituțiilor de credit la fond), care s-a ridicat la 11 800 de milioane de euro.

4. Tabelul conține cifre-cheie cu privire la comitet ⁽²⁾.

Tabel

Cifre-cheie cu privire la comitet

	2015	2016
Buget (în milioane de euro)		
Partea I (bugetul administrativ al comitetului)	22	65
Partea II (bugetul fondului)	0	11 800
Total personal la 31 decembrie ⁽¹⁾	108	180

⁽¹⁾ Personalul include funcționari permanenți, agenți temporari și agenți contractuali, precum și experți naționali detașați.

Sursa: date furnizate de comitet

INFORMAȚII ÎN SPRIJINUL DECLARAȚIEI DE ASIGURARE

5. Abordarea de audit adoptată de Curte cuprinde proceduri analitice de audit, testarea directă a operațiunilor și o evaluare a controalelor-cheie din cadrul sistemelor de supraveghere și de control ale comitetului. Acestea sunt completate cu probe de audit rezultate din activitatea altor auditori, precum și cu o analiză a declarațiilor conducerii.

⁽¹⁾ JO L 225, 30.7.2014, p. 1.

⁽²⁾ Mai multe informații cu privire la competențele și activitățile comitetului sunt disponibile pe site-ul acestuia: www.srb.europa.eu

OPINIE

6. Curtea a auditat următoarele:

(a) conturile comitetului, care cuprind situațiile financiare ⁽¹⁾ și rapoartele privind execuția bugetară ⁽²⁾ pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2016, și

(b) legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestor conturi,

în conformitate cu prevederile articolului 287 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).

Fiabilitatea conturilor*Opinia privind fiabilitatea conturilor*

7. În opinia Curții, conturile comitetului aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2016 prezintă în mod fidel, sub toate aspectele semnificative, situația financiară a acestuia la 31 decembrie 2016, precum și rezultatele operațiunilor sale, fluxurile sale de numerar și modificările în structura activelor nete pentru exercițiul încheiat la această dată, în conformitate cu dispozițiile regulamentului său financiar și cu normele contabile adoptate de contabilul Comisiei. Aceste norme se bazează pe standardele de contabilitate pentru sectorul public acceptate la nivel internațional.

Legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor**Veniturile***Opinia privind legalitatea și regularitatea operațiunilor de venituri subiacente conturilor*

8. În opinia Curții, operațiunile de venituri subiacente conturilor aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2016 sunt conforme cu legile și reglementările în vigoare sub toate aspectele semnificative.

Plățile*Opinia privind legalitatea și regularitatea plăților subiacente conturilor*

9. În opinia Curții, plățile subiacente conturilor aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2016 sunt conforme cu legile și reglementările în vigoare sub toate aspectele semnificative.

Responsabilitățile conducerii și ale persoanelor însărcinate cu guvernarea

10. În conformitate cu articolele 310-325 TFUE și cu regulamentul financiar al comitetului, conducerea este responsabilă de întocmirea și de prezentarea conturilor pe baza standardelor de contabilitate pentru sectorul public acceptate la nivel internațional, precum și de legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor. Această responsabilitate include conceperea, implementarea și menținerea controlului intern necesar pentru întocmirea și pentru prezentarea unor situații financiare care să nu fie afectate de denaturări semnificative, fie rezultate din acte de fraudă, fie rezultate din erori. Conducerea are, în egală măsură, responsabilitatea de a se asigura că activitățile, operațiunile financiare și informațiile reflectate în situațiile financiare sunt conforme cu dispozițiile care le reglementează. Responsabilitatea finală pentru legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor aparține conducerii comitetului.

11. În ceea ce privește întocmirea conturilor, conducerea este responsabilă de evaluarea capacității comitetului de a-și continua activitatea, prezentând, după caz, aspectele relevante pentru continuitatea activității și utilizând principiul contabil al continuității activității.

12. Persoanele însărcinate cu guvernarea sunt responsabile de supravegherea procesului de raportare financiară al comitetului.

⁽¹⁾ Situațiile financiare cuprind situația poziției financiare, situația performanței financiare, situația fluxurilor de numerar, situația modificărilor în structura activelor nete, precum și o sinteză a principalelor politici contabile, alături de o serie de alte note explicative.

⁽²⁾ Rapoartele privind execuția bugetară cuprind rapoartele în care sunt prezentate toate operațiunile bugetare sub formă agregată, precum și note explicative.

Responsabilitatea auditorului cu privire la auditul conturilor și al operațiunilor subiacente

13. Obiectivul Curții este, pe de o parte, de a obține o asigurare rezonabilă referitor la prezența sau la absența unor denaturări semnificative în cadrul conturilor comitetului și la conformitatea operațiunilor subiacente cu legile și reglementările în vigoare și, pe de altă parte, de a furniza Parlamentului European și Consiliului sau, după caz, altor autorități responsabile de descărcarea de gestiune, o declarație de asigurare cu privire la fiabilitatea conturilor și la legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestora, pe baza auditului său. Asigurarea rezonabilă reprezintă un nivel de asigurare ridicat, dar nu este o garanție a faptului că auditul va detecta întotdeauna eventualele denaturări semnificative sau neconformități existente. Acestea pot apărea ca rezultat fie al unei fraude, fie al unei erori și sunt considerate a fi semnificative dacă se estimează, în mod rezonabil, că ele ar putea, în mod individual sau agregat, influența deciziile economice pe care utilizatorii conturilor le pot lua pe baza acestora.

14. Auditul implică aplicarea unor proceduri în vederea obținerii de probe de audit privind sumele și informațiile prezentate în conturi și privind legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestora. Procedurile de audit sunt alese pe baza raționamentului auditorului, care include evaluarea riscurilor ca în cadrul conturilor să se regăsească denaturări semnificative sau ca la nivelul operațiunilor subiacente să existe neconformități semnificative cu cerințele din legislația Uniunii Europene, fie că aceste denaturări sau neconformități rezultă din acte de fraudă, fie că rezultă din erori. Atunci când evaluează aceste riscuri, auditorul analizează controalele interne relevante pentru întocmirea și prezentarea fidelă a conturilor și pentru legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente, scopul fiind însă acela de a defini proceduri de audit corespunzătoare în raport cu circumstanțele date, și nu de a exprima o opinie cu privire la eficacitatea controalelor interne respective. Auditul include, în egală măsură, aprecierea caracterului adecvat al politicilor contabile utilizate și a caracterului rezonabil al estimărilor contabile elaborate de conducere, precum și evaluarea prezentării globale a conturilor.

15. În ceea ce privește veniturile, Curtea verifică procedurile instituite de comitet pentru calcularea și colectarea contribuțiilor la fond și a altor venituri, dacă este cazul⁽¹⁾. La verificarea contribuțiilor la fond, Curtea s-a bazat pe informațiile comunicate de instituțiile de credit prin intermediul autorităților naționale de rezoluție și nu a acoperit fiabilitatea acestor informații. Mai mult, contribuțiile la fond care fac obiectul unor reclamații administrative sau al unor acțiuni în justiție implicând anumite instituții de credit și autorități naționale de rezoluție, respectiv al unor acțiuni în justiție la Tribunalul Uniunii Europene implicând anumite instituții de credit și comitetul, nu au fost incluse în sfera auditului Curții pentru a nu afecta în niciun fel poziția părților în cadrul acestor acțiuni. La punctul 7 (i) din conturile anuale ale comitetului sunt prezentate informații detaliate cu privire la reclamațiile administrative sau la acțiunile în justiție.

16. În ceea ce privește cheltuielile, Curtea examinează operațiunile de plăți la momentul la care cheltuielile au fost suportate, înregistrate și acceptate. Examinarea acoperă toate categoriile de plăți, cu excepția plăților în avans, la momentul la care sunt efectuate. Plățile în avans sunt examinate în momentul în care beneficiarul fondurilor furnizează justificarea pentru utilizarea lor corespunzătoare, iar comitetul acceptă această justificare prin închiderea și validarea plății în avans, indiferent dacă acest lucru are loc în același exercițiu sau ulterior.

17. La întocmirea prezentului raport și a declarației de asigurare, Curtea a luat în considerare activitatea de audit desfășurată de auditorul extern independent cu privire la conturile comitetului, în conformitate cu prevederile articolului 102 alineatul (1) din regulamentul financiar al comitetului.

Paragrafe de evidențiere a unor aspecte

18. Fără a pune în discuție opiniile formulate la punctele 6-17, Curtea ar dori să sublinieze faptul că, la calcularea contribuțiilor la fond, sunt utilizate informațiile comunicate comitetului de instituțiile de credit prin intermediul autorităților naționale de rezoluție. Cu toate acestea, Regulamentul MUR nu prevede un cadru de control cuprinzător și coerent în vederea asigurării fiabilității acestor informații. Curtea remarcă totodată faptul că metodologia de calcul al contribuțiilor prevăzută în legislație este foarte complexă, prezentând astfel un risc în ceea ce privește exactitatea. Mai mult, comitetul nu poate comunica detalii cu privire la calculele contribuției bazate pe evaluarea riscurilor per instituție de credit întrucât aceste calcule sunt legate între ele și cuprind informații confidențiale cu privire la alte instituții de credit. Aceasta afectează transparența calculelor efectuate.

⁽¹⁾ Contribuțiile la fond aferente exercițiului 2015 care au fost transferate comitetului în 2016 au fost calculate de către autoritățile naționale de rezoluție și, prin urmare, nu au făcut obiectul auditului Curții.

19. Observațiile prezentate în continuare nu pun în discuție opinia exprimată de Curte.

OBSERVAȚII CU PRIVIRE LA FIABILITATEA CONTURILOR

20. Sistemul contabil al comitetului nu a fost încă validat de contabil.

21. Conform articolului 92 alineatul (4) din Regulamentul privind mecanismul unic de rezoluție, Curtea are obligația de a raporta în special cu privire la orice datorie contingentă a comitetului, a Consiliului și a Comisiei rezultată ca urmare a îndeplinirii de către aceste entități a sarcinilor care le revin în temeiul regulamentului respectiv. Curtea va publica un raport separat cu privire la acest subiect.

OBSERVAȚII CU PRIVIRE LA GESTIUNEA BUGETARĂ

Partea I (bugetul administrativ al comitetului)

22. Rata de execuție a fost scăzută, situându-se la 62 % (67 % în 2015), ceea ce reprezintă 35 de milioane de euro (15 milioane de euro în 2015) din creditele disponibile. Această situație este cauzată, în principal, de natura activităților comitetului, precum și de cadrul legal bugetar existent. În buget sunt prevăzute credite pentru operațiunile curente ale comitetului și pentru administrarea cazurilor de rezoluție, însă, în 2016, nu a fost înregistrat niciun caz de rezoluție. Creditele neutilizate vor reduce contribuțiile viitoare ale instituțiilor de credit.

23. Nivelul creditelor angajate reportate pentru titlul II din buget (cheltuieli administrative) se ridică la valoarea de 3,1 milioane de euro, ceea ce reprezintă 35 % din totalul creditelor angajate (în 2015, acesta se situa la valoarea de 3,3 milioane de euro, ceea ce corespunde unui procent de 70 %). Acestea privesc, în principal, contracte în domeniul informatic semnate în 2016 (1,9 milioane de euro) și servicii de securitate furnizate în 2016, dar care nu fuseseră încă facturate și plătite (0,6 milioane de euro).

24. Nivelul creditelor angajate reportate pentru titlul III din buget (cheltuieli operaționale) se ridică la valoarea de 5,3 milioane de euro, ceea ce reprezintă 66 % din creditele angajate (în 2015, acesta se situa la valoarea de 1,6 milioane de euro, ceea ce corespunde unui procent de 40 %). Acestea privesc, în principal, servicii furnizate de Banca Centrală Europeană (1,9 milioane de euro), servicii juridice (1,5 milioane de euro) și contracte în domeniul informatic (1,3 milioane de euro) pentru care plățile trebuie efectuate în 2017. Un nivel atât de ridicat al creditelor reportate contravine principiului anualității.

25. În perioada iulie-octombrie 2016, comitetul a angajat 2 milioane de euro pentru achiziționarea de servicii juridice care nu erau precedate de o decizie de finanțare și nici nu erau planificate în programul anual de activitate sau în buget.

Partea II (bugetul fondului)

26. În aplicarea ratei negative pentru facilitatea de depozit în 2016 stabilite de către Banca Centrală Europeană, fondul a plătit dobânzi negative în valoare de 24 de milioane de euro băncilor centrale naționale. Aceasta a redus cuantumul contribuțiilor acumulate care erau disponibile pentru viitoare rezoluții.

ALTE OBSERVAȚII

27. Comitetul trebuie să aducă îmbunătățiri în ceea ce privește rapiditatea procedurilor sale de recrutare, să stabilească praguri minime clare care trebuie respectate de candidați și să definească mai bine rolurile și responsabilitățile membrilor comisiei de selecție.

SITUAȚIA ACȚIUNILOR ÎNTREPRINSE ÎN URMA OBSERVAȚIILOR DIN EXERCIIILE ANTERIOARE

Anexa conține o prezentare generală a acțiunilor corective întreprinse în urma observațiilor formulate de Curte în exercițiile anterioare.

Prezentul raport a fost adoptat de Camera IV, condusă de domnul Baudilio TOMÉ MUGURUZA, membru al Curții de Conturi, la Luxemburg, în ședința sa din 19 septembrie 2017.

Pentru Curtea de Conturi

Klaus-Heiner LEHNE

Președinte

ANEXĂ

Situația acțiunilor întreprinse în urma observațiilor din exercițiile anterioare

Exercițiul	Observația Curții	Stadiul acțiunii corective (finalizată/în desfășurare/nedemarată încă/nu se aplică)
2015	Comitetul a devenit operațional în 2015 și și-a format treptat propriul său mediu de control intern. Cu toate acestea, o serie de proceduri și de controale esențiale nu au fost încă elaborate, adoptate sau implementate, cum ar fi strategia de gestionare și de control al riscurilor, standardele de control intern, evaluarea periodică a bunei funcționări a sistemului de control intern și strategia antifraudă.	În desfășurare
2015	Bugetul comitetului este finanțat prin contribuții ale instituțiilor de credit și s-a ridicat la suma de 22 de milioane de euro în 2015. Comitetul a angajat 67 % din bugetul colectat și a utilizat 45 % din acesta. Rata scăzută de execuție a dus la formarea unui excedent bugetar semnificativ în cuantum de 7,7 milioane de euro.	Nu se aplică
2015	Nivelul creditelor angajate reportate era ridicat în ceea ce privește titlul II (cheltuieli administrative), situându-se la 3,6 milioane de euro, respectiv 70,4 %. Aceste reportări sunt legate, în principal, de contracte care au fost semnate în 2015 cu privire la noul sediu al comitetului (de exemplu, în ceea ce privește infrastructura informatică, infrastructura de securitate și echipamentele de birotică), pentru care serviciile sau bunurile nu fuseseră încă prestate sau facturate în integralitate până la sfârșitul exercițiului 2015.	Nu se aplică
2015	Nivelul creditelor angajate reportate era ridicat în ceea ce privește titlul III (cheltuieli operaționale), situându-se la 0,6 milioane de euro, respectiv 40,3 %. Aceste reportări sunt legate, în principal, de servicii de consultanță contractate pentru proiectul privind colectarea contribuțiilor, care nu fuseseră încă prestate sau facturate în integralitate până la sfârșitul exercițiului 2015.	Nu se aplică
2015	În 2015, comitetul a semnat un contract pentru noul său sediu din Bruxelles, pe o durată minimă de 15 ani și pentru o sumă totală de cel puțin 42,4 milioane de euro. Documentația aferentă procedurii respective de achiziție era de o calitate nesatisfăcătoare, iar anunțul de participare era restrictiv în ceea ce privește locația sediului, care trebuia să se afle într-una dintre cele mai scumpe zone din Bruxelles, excluzând alte eventuale opțiuni mai ieftine.	Nu se aplică

RĂSPUNSUL COMITETULUI

18. Comitetul precizează că Directiva privind redresarea și rezoluția instituțiilor bancare și Regulamentul privind mecanismul unic de rezoluție includ obligația statelor membre de a institui un cadru de reglementare, de contabilizare și de raportare corespunzător pentru a asigura, printre altele, precizia contribuțiilor. Mai mult, marea majoritate a informațiilor necesare pentru efectuarea calculului provin din cerințele de raportare de supraveghere aplicabile. În plus, comitetul a instituit o serie de măsuri de protecție în limitele mandatului său pentru a verifica precizia datelor puse la dispoziție de către instituțiile de credit. Mai mult, deși preocupările în materie de confidențialitate afectează transparența calculului, metodologia de calcul este prezentată integral, iar comitetul a pus la dispoziția autorităților naționale de reglementare toate informațiile care au putut fi transmise în conformitate cu regulamentul.

20. Comitetul acceptă observația. Deși comitetul utilizează sistemul contabil al Comisiei Europene, a fost prevăzută o primă validare a caracteristicilor specifice comitetului până la sfârșitul anului 2017. Însă, deoarece comitetul va lansa un nou sistem pentru calcularea și facturarea contribuțiilor administrative între trimestrul al patrulea din 2017 și trimestrul întâi din 2018, din motive de eficiență, acesta va efectua o singură validare în prima jumătate a anului 2018 care să cuprindă toate sistemele contabile.

22. Comitetul admite provocările asociate misiunii sale de gestionare a crizelor și ia măsuri pentru sporirea transparenței la nivelul raportării execuției bugetare. În 2017, comitetul și-a reformat structura bugetară introducând o distincție clară între cheltuielile planificate și contingente. Aceasta va reflecta mai bine execuția bugetară legată de operațiuni „normale” și execuția legată de bugetul prevăzut pentru situații de criză (buget contingent). Noua structură a fost deja utilizată pentru proiectul de buget aferent anului 2018.

23. Comitetul acceptă observația. Întrucât o parte din plățile de la titlul II depind de facturarea din partea mai multor servicii ale Comisiei (OIB cu includerea serviciilor de securitate, DG HR etc.), mai multe proceduri de achiziții pentru proiecte TIC au fost lansate abia mai târziu, în cursul anului. Deoarece comitetul se afla în faza de înființare, nu a fost posibil să se asigure o aliniere totală a proiectelor TIC în ciclul bugetar.

24. Datorită principiului său strict de „recuperare a costurilor”, BCE poate emite factura pentru Comitet doar după data de 31 decembrie a fiecărui an. Astfel, este inevitabilă reportarea creditelor aferente serviciilor prestate de BCE.

Suma reportată pentru servicii juridice corespunde cheltuielilor excepționale și neprevăzute legate de cazurile de rezoluție și de cauzele în instanță. Reportarea acestui tip de cheltuiești este prevăzută și este considerată ca fiind corelată în mod direct cu natura specifică a serviciilor prestate și cu rolul comitetului de gestionare a crizelor.

Comitetul acceptă observația cu privire la contractele în domeniul informatic conform răspunsului dat la observația nr. 24.

25. Comitetul precizează că toate cheltuielile operaționale au fost acoperite de o decizie de finanțare prezentată în anex I la Programul anual de lucru în conformitate cu Regulamentul financiar al comitetului. Însă comitetul recunoaște faptul că repartizarea pe activități în cadrul deciziei de finanțare nu a corespuns domeniului de aplicare al serviciilor achiziționate. Serviciile în cauză au fost achiziționate în vederea asigurării protecției juridice a fondului, iar decizia de finanțare a alocat bugetul pentru consultanță în materie de operativitate la nivel de rezoluție.

26. Comitetul confirmă observația. În pofida solicitărilor adresate Eurosistemului de a nu aplica rate negative comitetului, au fost aplicate rate negative conturilor fondului deschise la băncile centrale. Comitetul a evaluat periodic alternativele la conturile în numerar sub forma depozitelor la termen, însă acestea nu au oferit o alternativă atractivă din punct de vedere financiar. În septembrie 2016, comitetul a adoptat o strategie de investiții care va fi pusă în aplicare treptat. Însă în împrejurările actuale ale pieței, nu este posibil să se dezvolte un portofoliu care să asigure un randament preconizat pozitiv la un nivel acceptabil de risc și care să îndeplinească cerințele de lichiditate.

27. Comitetul acceptă observația și a luat deja măsuri pentru remedierea deficiențelor sale în cursul anului 2017. Comitetul a elaborat și a pus în aplicare un Manual al recrutării, care definește rolurile și responsabilitățile membrilor din comitetul de selecție și include un ghid cu privire la pragurile minime.